

**A 2026/2027-s tanév ŐSZI vizsgaidőszakának
középszintű érettségi szóbeli témakörei
MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM tantárgyból**

Irodalom

I. Életművek a magyar irodalomból

1. **Petőfi Sándor** forradalmi látomásköltészete
2. **Arany János** balladaköltészete
3. **Vörösmarty Mihály** hazafias költészete
4. **Mikszáth Kálmán** novellái – A mikszáthi novella jellegzetességei; *A jó palócok* kötet
5. **Herczeg Ferenc**, a publicista: *Fekete szüret a Badacsonyon*
6. **Jókai Mór**: *A huszti beteglátogatók*
7. **Ady Endre** költészetének témái, motívumai
8. **Babits Mihály**: *Jónás könyve*
9. **Kosztolányi Dezső** prózája
10. **József Attila** költészetének témái, motívumai

II. Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból, a 16-18. századból

11. Stíluszintézis **Csokonai Vitéz Mihály** költészetében

III. Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából

12. **Móricz Zsigmond** kisepikája

13. Fenyegetettség, idill és halál **Radnóti Miklós** költészetében

IV. Metszetek a 20. század délvidéki, erdélyi, felvidéki, kárpátaljai irodalmából

14. **Kányádi Sándor** költészete

V. Művek a kortárs magyar irodalomból

15. **Egy szabadon választott jelentős kortárs szerző** bemutatása egy dráma vagy regény, illetve néhány novella vagy vers alapján

GreCsó Krisztián: *Harminc év napsütés* novelláskötet

VI. Művek a világirodalomból

16. **Franz Kafka:** *Az átváltozás*

17. A romantika korstílus a választott szerző munkásságán keresztül

(Edgar Allan Poe)

VII. Színház- és dráma

18. **Örkény István:** *Tóték*

19. Az angol reneszánsz színház és dráma sajátosságai **Shakespeare** egy választott művén keresztül

VIII. Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom

20. Budapest kortárs írók szemével – *Budapest off* kötet

I. Kommunikáció

1. A kommunikációs folyamat tényezői, célja, funkciói és összefüggésük
2. Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei
3. A tömegkommunikáció jellemzői, funkciói, megjelenési formái, nyelvi és képi kifejezési formái

II. A magyar nyelv története

4. A magyar nyelv történetének fő korszakai
5. A nyelvújítás lényege és jelentősége példák alapján. A nyelvújítás folyamatának fontosabb állomásai

III. Ember és nyelv

6. Anyanyelvünk rétegződése: A nyelv vízszintes és függőleges tagolódása
7. Nyelvünk helyzete a határon túl

IV. A nyelvi rendszer

8. A magyar nyelv szófaji rendszere: az alapszófajok
9. A szószerkezet fogalma, a szintagmák típusai, szerepük a mondat felépítésében, mondatbeli viszonyaik
10. A mondatrészek fogalma, fajtái, felismerésük mondatban, helyes használatuk a mondatok felépítésében (állítmány, alany, tárgy, határozó, jelző)

V. A szöveg

11. A szóbeli és az írott szövegek szerepe, eltérő jegyei
12. A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok: önéletrajz, motivációs levél
13. Szövegtípusok jellemzői megjelenés, műfajok és nyelvhasználati szinterek szerint

VI. A retorika alapjai

14. A tanulók életével, mindennapjaival összefüggő nyilvános megszólalások – a kiselőadás és a vizsgafelelet felépítése
15. Az állásinterjú

VII. Stílus és jelentés

16. A szavak csoportosítása hangalak és jelentés alapján: Egyjelentésű, többjelentésű szó, homonima, szinonima, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés
17. Az egyszerűbb szóképek köznyelvi és szépirodalmi szövegekben: hasonlat, metafora, metonímia, megszemélyesítés, szinesztézia, metonímia, szinekdoché
18. A jellegzetes stílusárnyalatok megismerése (pl. neutrális, gúnyos, patetikus, népies, familiáris, archaikus, bizalmas, választékos) felismerése, hatásának elemzése
19. A közélet színterei, a közéleti és a hivatalos stílus kritériumai, stíláriis kötöttségei

VIII. Digitális kommunikáció

20. Az információs társadalom hatása a nyelvhasználatra és a nyelvi érintkezésre